

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Murenulæ Sacræ Vestis Sponsæ Regis Æterni
Vermiculatæ Opus, De Privilegiis Ordinum Regularium**

Alviset, Virginius

Campidonaë, 1673

Caput 21. Circa Præcedentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62361](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62361)

Armill. v. corp. vitiati. fallit tamen, si talis
non possit se in altari sustentare sine ba-
culo. Per capit. nullus Episcopus. 56. dist. 1.
lib. 3. c. 1.
De illo autem, qui habet pedem lig-
natum, licet non possit admitti ad ordi-
nes, si tamen postea cogatur tali pede uti,
potest cum illo Episcopus dispensare, se-
cundum Angel. & Armil. supra cit. &
Sylv. cod. v. ubi ad hoc allegat Host. &
Alien. Idemque per proportionem dico
de Prælato regul. respectu sui inferioris.
Quartò. De illo qui caret, oculo Ar-
mill. in cap. si Evangelica d. 55. Armil. &
Sylv. absque discrimine arcent cum à sa-
cros Altaribus. Alij tamen magis commu-
niter, non tenent hunc rigorem, nisi re-
spectu illius, qui caret oculo sinistro, què
vocant Canonis. Imò Navarr. in man.
cap. 17. num. 199. & Portel. v. dispensare
num. 5. nec absolutè hunc condemnant,
sed volunt, ut attendatur ad indecenti-
am exhibet, dum legit in Missali ut
cum illo dispensetur, si est exigua. Sub-
scribit Auson. in sum. v. Prælati regul.
num. 17. ubi allegato Laymanno, ait dis-
pensandum esse, quando habet oculum
sanctum, ita vigorosam, ut accommo-
dati Missali possit sine notabili, & inde-
centi conversione, in illo legere, & ita
penam obtinuit, contra dispositionem
cap. citat. si Evangelica. Quòd si quis non
quidem caret oculo, sed potentiam visi-
viam habet impeditam, loquendum est
per proportionem ad prædicta, & atten-
dendum, vel quam deformitatem illa pri-
vatio pariat in ejus vultu, vel quam ipse
indecentiam exhibeat in legendo per c.
2. de corp. vitiati. Ita Navarr. num. 199. ci-
tat. & Lud. Molin. tom. 4. de iust. tr. 3.
d. 70.
Maior est difficultas de infamia, an
possit Prælati cum suo inferiori in ea

dispensare. Ad quod Respond. quòd si-
cut accessoriè Episcopus dispensat in in-
famia resultante ex delicto, à quo potest
absolvere. ut ait Gloss. cap. domino d. 50.
& cap. Euphemium §. 1. 2. 9. 3. ita & Præla-
tus Regularis, unde cum possit suos ab-
solvere à quovis delicto, ita & ab omni
nota infamia. Ad quod ex abundantia
extant privilegia, de quibus suo loco, &
ita tenet Peyrin. to. 3. in privil. sui ord. mi-
nimos cap. 2. Quòd verò Roder. in to. 1. qq.
reg. 24. ar. 6. & Portel. v. dispensare. n. 6.
negativam tenent, & non posse reum dis-
pensari à suo Prælato, quando notatus est
infamia juris & legitime condemnatus,
ac præcipuè si ob crimen nefandum, ego
intelligo de quadam decentia, neq; enim
expedit dispensare, quando crimen est
adhuc nimis recens, & non bene delecta
nota ab illo contracta per penitentiam
& vitam sanctiorem &c.

CAPUT XXI.

Circa præcedentiam.

SUMMARIUM.

- 1 Circa præcedentiam oportet servare locorum
consuetudines, vel debet haberi respectus ad
prioritatem originis.
- 2 Vel ad possessionem.
- 3 Vel ad id quod fit Romæ.
- 4 Clerus Sæcularis præcedit Regulares.
- 5 Fallit in quibusdam casibus & personis.
- 6 Inter Regulares præcedunt non Mendicantes.
- 7 Et hoc titulo eos præcedunt Fulenses.
- 8 Et Sylvestrini.
- 9 Inter Ordines Mendicantes, præcedunt quatuor
antiquiores.
- 10 Et inter hos Dominicani.
- 11 In ordine sancti Francisci præcedunt, qui sunt de
Obscr.
- 12 Et Capuccini tenent novissimum locum.

- 13 Canonici Later. præcedunt Ordin Monachales.
 14 Abbates verò ipsorum sibi respectivè cedunt pro ratione temporis sue promotionis.
 15 Canonici Regul. & Monachi non debent admitti simul ad actus publicos.
 16 Abbates præcedunt simplicem Canonicum, vel Monachum.
 17 Lateranenses præcedunt Cassinenses gratià potius, quàm Iure.
 18 Sententia Lateranensium contra Cassin. non respicit alias Congregationes.
 19 Neque alios Canonicos.
 20 Tractatur difficultas an generaliter omnes Augustiniani debeant præcedere Benedictinos.
 21 Antiquitas Relig. unde & quomodo computanda.
 22 Inter Civitates cuiusque loci habetur ratio eorum receptionis.
 23 Canonici Augustin. non possunt dicere, se æquè antiquos ac S. Augustinus nec ab eo suam originem derivare.
 24 Etiam si aliqui Ordines servent regulam alicuius Beati, non sequitur esse semper ab illo institutos aut æquè antiquos.
 25 Congregationum sunt duo genera quarum aliqua habent simplex nomen congreg. aliæ sunt ordines subalterni & quare.
 26 Dignitas alicuius Ecclesiæ ex quibus capitibus æstimand.
 27 August. non possunt hoc titulo petere præcedentiam ibid. Neque titulo Præscriptionis. ibid. Neque privilegii ullius. ibid. Neque maiorum meritorum ib. Solum Canonici Ecclesiæ cathedr. sunt in dignitate. Alij reputantur tanquam Clerici Et hoc titulo non competit Augustin. jus præcedentiæ. ibid. & seq. Quando due qualitates sunt in uno subiecto, una debet determinari ab altera. ibid.
 28 Omnes Papæ Concessionibus intelliguntur salvo iure alieno.
 29 Ex maiori titulo non potest semper argui jus ad præcedentiam.
 Neque ex qualitate habitus.
 30 Rochetus æstimatur quia proprius habitus Episcopi.

pi. per se autem non reddit personas in honore dignas.

31 Rocheti quando institutus usus. Et eo nondum habile unquam usum S. August. nec fuisse Ordinis habitum. ibid.

32 Lis inter duos Augustinianos de suo habito iudicium unius rustici 33.

34 Inter Ordines Monasticos præcedunt Benedictini & inter eos Nigri ibid.

35 Alii verò pro ratione antiquitatis.

36 Omnibus Monachis præest Abbas Cassin. Post Abbatem vero Cassin. immediate habere debet Abbas Augustin. ibid.

38 Reformati habent præcedentiam, & præmia, quibus gaudebat prius suum Monasterium.

39 Quando in eadem Civitate sunt præsentia utriusque Ordinis, cedunt sibi respectivè ratione antiquitatis fund.

CUM Ecclesia dicatur terribilis castrorum acies ordinata, non solum denotatur diversas in ea esse personarum phalanges, sed etiam inter eas ordines reperiri, secundum quem alia præcedere debeant, & alia sublequi. Pro maiori claritate ego divido totum hæc Ecclesiasticum in Clerum sæcularem Ordines regulares: qui sunt vel Mendicantium, vel non Mendicantium. distinguuntur in Canonicos regulares Monachos; illi in Mendicantes præ gradus & secundi, seu antiquos & recentiores illis adnumeratos.

Hoc posito: in hac materia præcedentia Cardin. & Bald. in cap. cum olim. de Et Chopin. lib. 2. mon. tit. ult. volum inter diversa corpora personarum vetur consuetudo locorum: vel ut beatur ratio prioritatis originis. Erat Greg. XIII. hanc Regulam approbasse in sua const. quæ incipit. Explicato dato an. 1583. die 15. Iul. In qua præbendicantibus decernit, hos præcedere re, qui sunt in possessione vel quali-

non constat hos, qui sunt antiquo
res loco. S. verò Cardin. Congregat.
20. 1591. die 30. Aug. declaravit, ubi vis
necesse id observandum quod Romæ.
Quid verò servetur Romæ, non ex
prestitis, sed satis datur intelligendum, ser-
vari constitutionem Greg. XIII. nempe
de prioritate: aut propter anti-
quum: aut propter jus qualitatum: aut
propter consuetudinem vel maximè que
introducitur & declarat Vnde Tamb.
de iur. Abb. d. 25. quest. 2. optimè no-
tari, quod iudicium de præcedentia ma-
ximè pendet à consuetudine.
Regulariter autem Clerus sæcularis
præcedit quocūque Regulares, ut do-
cet Ioan. Andr. cap. delictum. de reg. iur.
Et hoc etiam in proprijs illorum Ecce-
lesijs quo videri possunt plures Cardin.
decorationes apud Barb. in coll. bul. v. Cle-
mentis. Et ratio fundamentalis est, quia in
his Clerici habentur digniores Regula-
res cap. legi. 16. quest. 1. & cap. à subdiac.
149. ubi Gloss. ita docet. & Cassan. in
de iur. mun. p. 4. cons. 57. fallit tamen
consuetudo aliter introduxit, vel jus
congruat favor permittit, & sic v. g. in
Ecclesia Tolerana, si Abbas S. Benedicti
de Saugun. adsit, accipit locum inter
magistratos, Monachis verò eiusdem Mo-
nasterij interessentibus officijs divinis
datur distributio sicut Canonicis, ut notat
Tr. sent. r. an. 554. c. 5. in impressione Gallic.
Monachi verò Cassinens. præcedunt Ca-
nonicos sua urbis S. Germani; Monachi
S. Crucis Burdigal. neque præcedunt
Canonicos Ecclesiæ Metropol. neque ab-
his præceduntur, sed de pari incedunt in
processione unus Monachus cum uno
Canonico. At Monachi Sancti Eutropij
apud Xanton. ipsum Clerum Ecclesiæ
Cathedr. dividunt & incedunt medi in-
ter Canonicos & Mantionarios Paro-

chos, seu alios Clericos inferiores.
Quantum autem ad Regulares inter se
S. Card. Congregat. anno 1619. die 23. 6
Mart. censuit non Mendicantes debere
habere præcedentiam & quidem meritò,
nam ad stipulatur illis prioritas originis,
& suarum Ecclesiarum dignitas. Unde
jam ante, (hoc est año 1599. die 9. Febr.)
Clemen. VIII. suo motu proprio, qui
incipit Regis pacifici. declaravit pro Fu-
liensibus debere eos præcedere omnes
Mendicantes. Et cum inter Mendicantes
& Sylvest. orta esset difficultas super
præcedentia, lite delata ad Sac. Congr.
anno 1617. die 24. Jan. respondit, debe-
re Sylvestrinos cedere, aut abstinere ab
omni quaestuatione. Cumque illi die 19.
Maij subsequente insinuassent eidem
Sac. Congr. se abstinere à quaestuatione
ne statim præcedentiam illis adjudicavit.
Inter Ordines verò Mendicantium 9
præcedunt IV. antiquiores, de quibus fit
mentio in iure. c. unic. de rel. dom. in 6.
Unde cum Ordo redempt. captivor. mo-
visset litem Carmelitis super præceden-
tia condemnatus est primùm à Rota Ro-
mana die 10. Maij anno 1600. Et deinde
à Clemen. VIII. die 15. Novembr. anno
1602. sua const. quæ incipit. Decet Roma-
num Pontificem. Inter ipsos autem IV. or-
dines antiquiores Pius V. constituit hanc
sub alternationem, ut primum locum te-
neant Dominicani, quos immediatè se-
quantur Minores tum August. ac postre-
mò Carmelitæ. B. quæ incipit. Divina di-
sponente Clementia. Et alia quæ incipit Ro-
manus Pontifex. Ac iterum alia, quæ inci-
pit Apostolicæ Sedis. Et quia Ordo mino-
rum est divisus, Leo X. anno 1517. die
6. Decemb. censuit eos qui sunt de Obser-
vantia, debere præcedere, B. quæ incipit. 11
Luce & alijs. Capuccini verò anno 1619. die
23. Mart. iussi sunt decreto Sac. Con-
greg.

REGIA
CELLARUM
ET
MENDICANTIA
REGULAS
CELLARUM
ISTOLICE
III

- gregat. cedere omnibus non solum Minoribus, sed etiam Mendicantibus aliorum ordinum, qui ante ipsos habuerunt facultatem portandi Crucem propriam in processionibus.
- 13 Quod autem attinet ad Ordines nō Mendicantes, Canonici regul. Congregat. Lateranensis præcedunt omnes monasticos, etiam Cassinenses, tam in actibus
- 14 privatis, quàm publicis, quando dimissa superiori veste incedunt in habitu clericali. Sed Abbates earundem Congregat. Lateran. & Cassinen. dum alicui actui interfunt sine suis corporibus, sibi respectivè cedunt pro ratione temporis, à quo ad prælaturam sunt assumpti, (*) uti per sententiam definitivam sancivit Pius IV. anno 1564. die 18. Janu. Quam referunt Margar. in bull. cass. const. 183. Tambur. tomo 1. de iur. abb. d. 25. qu. 1. Navarr. com. 4. de regul. Roder. & alij. Ad vitandas verò difficultates S. Congreg. anno 1603. die 1. Septemb. provisionaliter ordinavit, simplices Monachos, aut Canonicos non esse admittendos in ullis actibus, seu concessibus privatis, sed tantum Abbates, qui se conformant sententiæ Pii IV. Quòd si contingat admitti simplicem Monachum vel canonicum Abbatem debere præcedere. Bullar. cassin. const. 256.
- 17 Vbi nota primò, quòd cum Canonici Lateran. reponant prædictam sententiam Pij IV. inter sua privilegia, & in libro privilegiorum suorum, hinc videntur agnoscere se evicisse causam contra Cassinenses, non tam jure, quàm favore, & præcedentiam illis adiudicatam, non esse nisi privilegium, & gratiam Pontificis, qui voluit in hoc ipsis gratificari ratione suæ Ecclesiæ Cathedralis, Lateranensis.
- 18 Secundò. Quòd cum illa lis de præce-

(*) Arg. can. 13. Millviri. sub Innoc. 3. Braccar. 1. sub Honor. 1. can. 24.

dentia, & sententia de super lata, non incipiat nisi duas prædictas Congreg. manent aliis sua jura quoad hoc integra. Unde si Congreg. Lateran. acquireret domum extra Italiam, ubi sunt alie Congregationes Monastica, non tenerent ibi cedere Lateranensibus. Et multò minus alij Canonici regulares, qui non sunt Congreg. Lateranensis (licet se dicant Ordinis S. Augusti.) possunt illam sententiam ad se detorquere, illà se armare ad evincendam præcedentiam contra Cassinenses, vel alios nachos de quo sic loquitur Tambur. cit. quest. 6. num. 8. Illud tamen advertenter, quòd circa istam illam stabilitam, & in favorem canonicorum regul. Lat. non duntur ad alios Abbates, & regulares, nec eos ceterarum congregationum, etiam Augustino militantium. Et ideo minus sep. Mosagrug. lib. 2. & 3. probare sententiam Pij IV. ad favorem Canonici Latam, æque pro canonicis sue Congreg. Bononiensis facere, cum ex eiusdem sententiæ verbis id non satis appareat, imò eorum eliciatur, cum in ea Lateran. tantum nominetur, idèò meritò illius dicitur fuisse antur circa hoc à Gabr. Pennor. hyst. canonic. reg. lib. 2. capit. 53. num. 12. prædictam Congregationem Sancti Salvatoris eius Canonicos in ea causa, ne per somnum dem esse nominatos.

Ita Tambur. Quia verò non solum Canonici Sancti Salvatoris Bononiensis, etiam alij sub Regula S. Augustini imitati, ad illorum imitationem, præcedentiam ubique præcedentiam, placet in præsentia hanc difficultatem paulò penitus pendere servata tamen brevitate, hoc opere proposita, & absque charitativitate, vel ullius offensa.

Nota igitur Tertiò. Canonici Clericos regulares S. Augustini nō

petere precedentiam à Benedictinis, nisi vel ratione sua antiquitatis, vel dignitate Ecclesiarum, vel sui habitus, vel sui, seu suarum Congreg. & Ordinum, vel suorum meritorum, vel perfectionis, & consuetudinibus, vel privilegiis suis. In quibus tamen omnibus ego video, eos collatos Benedictinis debere, atque ideò minùs rationabiliter precedentiam petere.

Nam quod ad Antiquitatem attinet; non potest attendi, vel ratione sui Ordinis, vel suae receptionis, in singulis locis & Civitatibus, in quo utroque illi deficient. Deficiunt inquam quoad secundum: quia constat Benedictinos esse retro, & Cives in locis, in quibus habent monasteria, longè ante illos: & sic nimirum Cives alicujus loci habetur ratio receptionis eorum ad municipium, sanè cadent illi, & primas debent celebrare, tanquam posteriores. *l. 2. c. de com. & v. n. l. 1. c. de prox. & v. n. l. 1. c. de prox. & v. n. l. 1. c. de prox. & v. n. l. 1. c. de prox.* Sed & item deficient quoad primum. Quia licet dicant se Sancti Augustini, & sanctum Augustinum in Patrem elegerunt, non tamen sequitur, quòd possint habere suam originem aut antiquitatem ab illo, tanquam sint ab eodem instituti, & ab eo descendant. Nam in Hungaria, & Polonia sunt Monachi, qui se dicunt Sancti Pauli primi Eremit. In Gallijs alij, & Sancti Antonij. In Hispanijs & Italia, alij, qui S. Hieronymi &c. Quis autem poterit illos esse institutos à dictis Beatis, aut ab illorum temporibus posse suam originem derivare, atque inde precedentiam ab alijs exigere?

23. Dicit non esse paritatem, quia Augustini non elegerunt simpliciter S. Augustinum, sed regulam ejus profiterentur, atque ideò tanquam ejus ordinis (antiquioris) possunt petere præce-

dentiam. Sed hoc nihil evincit, quia non licet arguere à genere ad speciem. Nemo enim negat S. Augustinum esse antiquiorem Sancto Benedicto: sed negatur eas familias, quæ se dicunt Ordinis S. Augustini, & successu temporis, sub ejus regula sunt fundatae, posse dici ab illo institutas, aut ab eo suam originem, & antiquitatem trahere, ut dicantur Ordine S. Benedicti antiquiores. Nam Philosophi agnoscunt, essentias rerum esse æternas, quarum tamen individua videmus oriri singulis diebus. Et quamvis Roma v. g. sit antiqua, non tamen sequitur æquè antiquas esse omnium Romanorù familias. Est igitur falsa argumentatio, cum dicitur S. Augustinus esse antiquior S. Benedicto: ergò & Congregatio S. Salvatoris, vel Rochetorum verbi gratia, Sed ut hoc asseratur, necesse est ostendere talium familiarum originem, immediatè esse à S. August. & per rectam lineam, absque interruptione, ad hæc tempora propagatam. Neque alij Ordines, ut illi suam originem, suamve antiquitatem derivant.

Nam v. g. Dominicani profitentur etiam regulam S. August. atque ideò nemo potest negare quin sint ex illius ordine; & tamen non derivant suum principium, neque computant suos annos, aut suam antiquitatem à S. Augustino, sed à S. Dominico, qui sub ejus regula eos instituit. Sic nemo potest negare, quin Camaldul. Olivetani Cister. & alij ejusmodi, servant, & profiteantur regulam S. Benedicti. & quin sint verè ejus filij, & sui Ordinis: & tamen quando agitur de ipsis, non quarimus eorum originem apud S. Benedictum, neque eorum antiquitatem ab illo derivamus, sed à SS. Romualdo, Roberto, Bernardo Senensi &c. qui sub regula, & ordine S. Bened. illos instituerunt. Et ita à pari Canonici, seu

C. c Cle-

REGIA
VLA RIVM
ET
MINTARUM
REGULAS
CELLARUM
ISTOUCO
8

Clerici Regulares, qui se dicunt S. Augustini, non ab Augustin. sed à suis privatis fundatoribus debent computare suum principium, seu antiquitatem, eo modo quo ut dixi supra de Maldul. v. g. Olivetan. aut Cisterc. & videmus quòd nomine etiam singulæ distinguntur tanquam simpliciter ab invicem distinctæ, sub communi regula & instituto, sed tanquam disparatæ.

24 Dices, neque etiam antiquas esse Congregationes Benedictinorum v. g. Cassinensem. Sed nego paritatem, quia Congregationum sunt duo genera: aliqua enim fiunt per solam aggregationem Monasteriorum, ad finem eorum conservationis, & manutentionis observantiæ in illis, absque additione ad Spiritum, & finem Regulæ, aut Ordinis; aliæ verò cum aliquo additamento, & mutatione in habitu, & quoad formam & quoad colorem inter quem utrumq; modum id discriminis intercedit, quòd congregationes factæ secundum primum, habent naturam simplicium congregat. in quarum Monasterijs, quia nihil fuit immutatum, quòd ad essentialia Ordinis, ideò jure merito suam antiquitatem à suo primo Fundatore derivant, quia per rectam lineam absque interruptione ejus regula, & spiritus ad illa fuit derivata, & in eis retenta. At quæ fiunt secundum alterum modum, non sunt simplices Congregationes, sed Ordines subalterni, quarum ideò Monasteria non trahunt suum principium, nec suam antiquitatem, nisi ab illis à quibus hanc formam specialem vivendi acceperunt. Igitur quia Congregat. Cassin. & aliæ Monachorum Nigrorum factæ sunt primo modo, justè trahunt suam antiquitatem non à tempore unionis suorum Monasteriorum, sed sui legislatoris S. Benedicti, à quo etiam omnes eorum Monachi communi nomine vocantur Benedictini. Et quia è contra Congregationes Canonic. seu Cleric. Regularium factæ sunt secundo modo sub Regula S. Au-

gustini, ideò non ab ipso August. sed à suis privatis Fundatoribus debent computare suum principium, seu antiquitatem, eo modo quo ut dixi supra de Maldul. v. g. Olivetan. aut Cisterc. & videmus quòd nomine etiam singulæ distinguntur tanquam simpliciter ab invicem distinctæ, sub communi regula & instituto, sed tanquam disparatæ.

Sed neque etiam dicti Canonici Clerici Regul. possunt petere præteritam ratione dignitatis suarum Ecclesiarum, quòd sint collegiatæ, nam tales etiam Monachorum. Imò sicut possunt scopatum non est dignitas major: sic post Ecclesias Cathedralium sunt digniores Abbatibus: dignitatem non parùm augment. numerosæ ac illustres Reliquiæ, quibus illis servantur. Secundò, Nobilitas datorum, qui ordinariè sunt Imperatores, Reges, ac supremi locorum Principes. Ac terriò, Major numerus Monachorum, qui in illis Deo servantur juxta Sap. In multitudine populi, dignitas Regum decet.

Quantum ad consuetudinem, & descriptionem, non possunt se iidem præferre, ni, per eam juvare in sua petitione, sit contra ipsos, in favorem Monachorum una cum possessione. Multòq; minus, lo privilegio, vel concessione Pontificum cum nullam habeant: vel si aliquam habeant, sit sub- & obreptitia.

Ad merita verò si sermonem committamus, multò etiam inferiores Benedictini inveniuntur. Nam *Quæ Regio nostris non plena laboris.* Quis Ordo ut S. Bened. servivit Ecclesiæ, à quo & solo, per plura sæcula felicissimè gubernata? Quis tot Sum. Pontificum Cardinales, & Episcopos peperit? post Apostolos tot gentes barbaras

...adduxit? Sed de his alijs ne ex di-
...atione videat texere Panegyricum,
...præter mentem insultare.
...illi se fundant in titulo Cano-
...quos sunt insigniti.
...Sed quod etiam in hoc hallucinentur
...patet primò Quia exceptis Canonicis Ec-
...cliam Cathedraliũ, alij nõ dicuntur
...in dignitate constituti, sed sunt sim-
...plices Clerici, quo titulo consequenter
...non possunt Augustiniani se iuvare in
...sua intentione, cum simplex clericatus
...nullum jus conferat ad præcedentiam. Et
...alijs Benedictini sint etiam Clerici: in
...cuius rei signum, quando recipiuntur ad
...Ordinem, datur eis ad vesperam vna
...tam tonsura, habitus clericalis, puta
...monica, & bareta, & sequenti die mona-
...sticus, nempe scapulare. Secundo. Quã-
...do in vno subiecto, inveniuntur dua
...qualitates unitæ necesse est, unam deter-
...minari, seu contrahi ab altera, nempe
...maiori, seu potentiori, ut videmus in
...naturalibus; Vnde quia Augustiniani
...tantum se duplici præditos, Clericatus sci-
...licet, & Religionis, necesse est alterut-
...ram determinari, & contrahi ab altera,
...sua unã, trahere ad se aliam, nempe po-
...tentiorem, qua sine dubio, est Religio-
...nis, propter vota; & sic tãquam religiosi
...sunt regulares, debent cedere Bene-
...dictinis antiquioribus & possidentibus.
...Quod si è contra velint illam vtramque
...qualitatem in suis personis distinguere,
...sicut quamlibet per se considerare, nihil
...erunt; quia tanquam Regulares de-
...bebant (ut iam dictum est) cedere: tan-
...quam Clerici verò, longè inferius de-
...bent, nempe infrã Parochos & Cle-
...ricos parochiarum, utpotè (qua tales)
...illis inferiores.
...Dicit aliquis, eos esse Canonicos, &
...hoc titulo debere præcedere simplices
...Clericos, & Monachos, Sed contra. Nam

vel considerantur tanquam Canonici, eo
quod tales se fecerunt, seu talem statum
sua electione & voluntate assumpserunt,
vel quia à Papa illis collatus, & ab eo ad
illum sunt erecti; neutro autem modo
possunt sibi viam aperire ad præceden-
tiam, quam postulant: non primò ut de
se patet. Sed neq; etiam secundò. Quia
omnes Papæ concessionibus & institutio-
nes, intelliguntur semper, salvo iure a-
lieno, cui nunquam censetur derogare,
nisi cum expressa mentione, vocatis, &
auditis, his qui habent inter esse, ac mul-
tis alijs circumstantijs observatis. *can. ec-
ce. & can. nullus. d. 99. can. nunc verò 9. 3. &
l. nec avus. C. de emancip. Gloss. c. si quis iam
translatus 21. q. 2. Panor. cap. cum ad hoc.
de cler. non resid. & cap. suggestum. de Decim.
ubi DD. & sic ad hoc, ut Domini Aug-
ustiniani possint justè perere præceden-
tiam, non sufficit dicere eos esse Cano-
nicos; & tales esse factos à Papa, quan-
do approbavit eorum institutum, sed
necesse est ostendere Papam id eis con-
cessisse, & servatis circumstantijs de-
bitis, ac solitis, Aliud. n. longè est dare
alicui titulum Canonici, & dare jus præ-
cedentiæ. Quod cum nõ inveniatur con-
cessum, nec etiam debet præsumi, aut
tentari.
Dicit Canonicos ex vi huius tituli, & 29
per necessariam consequentiam debere
præcedere Monachos, quia plus est, esse
Canonicum, quàm Monachum. Sed *Re-
spond.* non posse semper ex maiori ti-
tulo argui jus ad præcedentiam; Nam
plus est, esse Archipresbyterum, quàm
Archidiaconum, quia caracter illius di-
gnior & nobilior caractere istius; &
tamen in iure Archidiacon. præfertur
Archipresbitero propter alias qualita-
tes speciales, ratione quarum iudicatur
maior. Ita à pari quamvis Canonici-
atus, videatur prima fronte maior Monachatu*

REGIA
BIBLIOTHECA
ET
MUSEUM
REGULAS
CELLARUM
ISTOLICE
18

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

non tamē sequitur Canonicos quoscūq; debere semper præcedere quoscūq; Monachos, unde in superioribus notavi, Benedict. alicubi ire in processione cū Canonico. (etiam Ecclesiarū Cathedral. alibi alios præcedere, & alibi eorū corpora dividere, nimirū propter prærogativas, tū generales sui Ordinis, tum speciales quas debent in singulis locis, & quæ reddūt eos seu eorū Ecclesias magis considerabiles. A titulo igitur malè arguitur ad præcedentiam, nisi titulus fulciatur alijs circumstantijs, quæ tribuant jus ad illam. Quod vel maximè verum est in nostra causa, & respectu Augustinianorum qui licet sint Canonici, non tamen absolute sed Regulares, & in quibus, quia Clericatus determinatur, & contrahitur à Religione (vt in superioribus dictum est) ideò frustra suum titulum allegant, & locum præcedentiæ petunt, cum in rei veritate, non vt Canonici sed vt Regulares debeant iudicari.

- 30 Vltimum caput in quo suam petitionem fundant, sumitur ex habitu, hoc est Rocheto, quo utuntur. Quòd verò & hoc fundamentum sit insufficiens patet, nam vt dicit Bernard. *Honor qui cum veste assumitur, & deponitur, non est noster, sed vestis.* Vnde signum est hominem de se esse parvi momenti, & exigua considerationis, qui suam commendationem quærit ex habitu, & jura suæ præminentia in eo constituit, tunc enim datur locus fabulæ Æsopi, de Afino qui exuvias Leonis indutus petebat sibi prærogativam inter cæteros animantes & ab illis volebat honorari, occasione suæ pellis. Sanè non honoramus, neq; æstimamus purpuram quia fit ex murice, aut quia talis coloris, sed quia Regum propria: ita & Rochetum, non quia ex lino, vel eleganter plicatus, sed quia proprius Episcoporum

habitus, à quibus suam dignitatem, æstimationem trahit. Quando apparet Episcopus cum suo Rocheto, honoratur in illo, & ille occasione ipsius: quod si quis conditionis inferioris Rocheto utatur, non sequitur quòd occasione illius debeat præferri cæteris, aut plus honorari; aliàs posset etiam quis portare stolam, vel cappā in processionibus, occasione talium ornamentorū sibi quære præcedentias, & lites movere. In si Rochetus tribuit jus ad præcedentiam poterimus aliquem appendere ad petentem, & sic appensum per plateas circumferre, vt omnes deferant & locum cedant pericæ, quo quid magis ridiculum;

His addo quòd non sibi adeo constant Augustiniani in suis proprijs, & fundamentis, cum dicunt Ordinis Sancti August. & se portare habitum; nam ex ipso iure discimus, chetum fuisse attributum Episcopis. Innocent. III. (vt videre est in *cap. de officia de vit. & honest. cler.* Quo cum Augustin. longè sit antiquior, quomodo potest dici usus Rocheto, aut illum ordini tradidisse, De quo, & pro conide hujus disputationis placet hinc hinc jecere lepidum iudicium, lepidamque historiam, quam refert Illustriss. ac Rever. Ioan. Petr. Camuz Episcopus licensis in suo lib. *variet. historic.* Accipit inquit) in Italia vt duo Augustiniani, nerantes sese in via communi conxerint, vnus erat ex his qui vocantur Eremitæ, alter de eorum cœtu; qui missiati, seu Rochetini vulgò Camisiformi supparo lineo quod in suæ institutione primordijs, quasi ad formam camisiformi portabant, nunc verò paulò elegantius ad formam Rocheti Episcopalis. Igitur cum illi duo simul incederent, & confabulando laborem viæ fallerent, et flex-

merent sermonem ad suum cuiusq;
 iustitiam, & sese amorosè pungentes;
 Camiliatus seu Rochetinus carpebat
 in Eremita acumen caputij, & laticu-
 nam Zona; Eremita verò in eo ri-
 debat supparum detrectabatque alter
 alterum pro Augustin. agnoscere, pro-
 pter cuiusmodi diversitatem habitus,
 quem uterque socio negabat unquam
 fuisse à S. Augustino institutum. Cum
 ergo sic disputarent, ait Eremita, nullus
 est qui nos non recognoscat pro filijs S.
 Augustini, atq; ideo & nostrum habitum
 in religione non habeat, vos autem vnde
 istis, nemo scit; etiam vetule & pueri
 rustici, & de plebecula minimi ita sen-
 tiunt, & nos reputant, & si placet quem-
 que primum obvium, super hoc in-
 terrogabimus. Annuit Rochetinus, &
 dissolutionem acceptat & ecce apparet
 veniens è contra rusticus, qui egressus
 de suo pago, pergebat ad laborem, in
 quem convenit inter duos patres, sum-
 mam suę difficultatis referre. Propin-
 quante igitur rustico, ait ad eum Cano-
 nicus, sit Deus tecum bone vir; Patrem
 istum inter, & me versaturus non par-
 vi momenti cuius te arbitrum delegimus.
 Ille purans se ab otiosis viatoribus de-
 liti, volebat pergere, quò vocabat eum
 labor; verum cum illi institissent se sin-
 cere agere, substitit etiam rusticus, & ait
 De qua re ergo agitur inter vos, & Ca-
 nicus; iste pater dicit, se esse Ordinis
 Sancti August. & se portare eius habitum
 quod utruq; ego nego dicens me potius
 esse legitimum S. August. filium, & ge-
 nitivum eius habitum portare. At ru-
 sticus contemplatus paulò morosius vt-
 rumque non esset adeò peritus rerum
 Ecclesiasticarum, nec sciret differentiam
 suppari à camilia vulgari, putavit sim-
 plicem esse camiliam quam canonicus

portabat supra tunicam & ait dicite mihi
 quis qualisve fuit S. Augustin. Delirus
 ne, an bene semper sui compos, & sana
 mentis; Ad quæ Dominus Canonicus.
 Ohi me, quid interrogas; S. Augustin.
 fuit Episcopus gravissimus, sapientiss.
 doctiss. & qui sua eruditione totam Ec-
 clesiam illustravit. Tum rusticus. Pare à 33
me che non sia, ne del Ordine di S. Agostino,
ne porta, il suo habito. Attonitus verò Ca-
 nonicus tam brevi, & absoluta sententia.
 intermissis blandioribus verbis, muta-
 vit vocem & accentum, & ait in tono &
 irregul. *Et perche forsante.* Ad quem rusti-
 cus, *per cio, che ogni huomo, che non è matto,*
porta la sua camisia, sotto la tunica, non sopra
come voi Signor. Id est, videtur mihi, te neq;
 esse Ordin. S. August. neq; eius habitum
 portare, quia omnis qui non sit delirus,
 portat camiliam suam sub tunica, non
 desuper. Et tunc Eremita levatis in al-
 tum oculis & manibus benedixit Deum
 Cali, & terre, qui simplicibus sua se-
 creta & veritatè revelat, & alijs per ipsos.
 Canonicus verò, ad suos reversus cum
 narrasset, quæ sibi in via accidissent, ip-
 sis persuasit, vt supparum reformarent,
 & plenè componerent ad formam Roc-
 heti Episcopalis, ne ultra vocarentur
 Camiliati, & putarentur à populo por-
 tare (contra humanum morem) suas
 camilias supra tunicam, & sic omnes
 delirare. Hac tenus ex Bellicensi citato.
 Demum inter ordines Monasticos 34
 precedunt Benedictini, & inter eos Ni-
 gri. Alij verò sibi respectivè deferre de- 35
 bent pro ratione suę antiquitatis. Et se-
 cundum hoc, cum aliquando Veronen- 36
 ses Olivetani movissent litem Cassinen-
 sibus super præcedentia: S. Congreg.
 anno 1610. die 3. Jan. censuit, Cassinen-
 ses debere præcedere. Et rursum iisdè Oli- 37
 vetanis contententibus super eadem
 præ-

REGIA
 VLA RIVM
 ET
 MENTARIA
 REGLAS
 CELLARUM
 STOLICE
 8

precedentia cum Celestinis eadem S. Congreg. an. 1622. die 14. Mart. pronuntiavit pro Celestinis. Orta verò difficultate inter Celestinos & Cistercienses, primas dedit Cisterc. an. 1600. die 14. Mart. & 24. Maij. Quibus omnibus supereminet Abbas Cassinensis velut S. Benedicti successor (vt scilicet seq. plenius dicam.) Iuxta quem immediatè Leo IX. assignavit locum Abbati Sancti Augustini Cantuariensis, ejusd. Ord. ut refert Reyn. in *Apost. tract. 2. lect. 4. §. 8.*

Pro coronide autè hujus cap. adverte quòd quando Religiosi reformati introducuntur in Monasterium sui Ordinis, fruuntur precedentia ejusdem Monasterii absque respectu ad novitatem reformationis, vel Congregationis, & ita pro Minoribus reformatis de observantia, contra Conventuales, judicavit S. Congreg. an. 1627. die 17. Jul. & contra Augustinianos an. 1630. die 9. Jan. Ad quod refertur constitutio Clem. VIII. quæ incipit. *Ex immunitate nobis*, in qua statuit quòd cùmq; reformatos debere frui omnibus juribus & privilegijs, quibus fruebantur sua Monasteria ante Reformationem. Quòd si in eadem civitate extant plura Monasteria, ejusdè Ordinis, & instituti, fratres illorum sibi respectivè cedere debent, pro antiquitate suorum Monasteriorum, ex declaratione S. Congreg. an. 1517. die 3. Junij.

CAPUT XXII.

Circa Prædicationem.

SUMMARIUM.

- 1 Qui non sunt in sacris, possunt concionari tam Regulares quam Clerici. 2.
- 3 Regulares possunt concionari in proprijs Ecclesijs vel plateis, cum sola licentia suorum Superiorum.
- 10 Abbi cum licentia Episcopi.

- 4 Regularis potest in suis Concionibus dare indulgentias.
- 5 Regularem concionari in propria Ecclesia, non possit impedire Episc. & quo casu & seq.
- 7 Papa dat privilegia independenter à voluntate Episcoporum.
- 8 Regularis qui prædicat errores, potest suspendi ab Episcopo.
- 9 Sed puniri à solo suo Superiore.
- 11 Idem, dic si sine licentia Episcopi prædicat in alienis Ecclesijs.

Gregor. XIII. concessit Societ. Jesu. ut qui in ea necdù sunt in sacris instituti, possint cum suorum Superiorum licentia prædicare. B. quæ incipit. *Prædicationis privilegij*. Hoc tamè posse etiam Clericos Sæculares, & seculo omni privilegio nent Sæ, & Portel. v. *Prædicatores*.

Regulares possunt prædicare in proprijs Ecclesijs aut plateis civitatum cum sola Superiorum licentia, excepta illa in qua Prælati locorum voluerint prædicare, aut coram se prædicare fecerint *Clement. audum de sepult.*

Nota autem primò, quòd quando Regulares concionantur possunt largiri gratias indulgentias, annorum, & dierum, quas ego retuli ubi de *Indulg. n. 4.*

Secundò. Quòd si Episcopus contendant ne aliqui Regulares concionentur, debet abstinere attentata dispositione *Trident. sess. 24. cap. 4.* Verùm, quia Trid. non derogat juri scripto, imò nullas ibi habet non obstantias, quæ tamen requiruntur ad derogandum privilegijs, idèò potest Regular. uti suo privilegio de quo *indulgent. cit.* etiam si adversetur Episcopus. Quod etiam Pius V. in *B. Etsi mendicantijs*. Declaravit illud Trid. decretum, non esse intelligendum de mendicantibus, qui concionantur in proprijs Ecclesijs, & non posse virtute illius impediri ab Episcopo, etiam pro eo tempore quo facit concio-